

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA RADA IZBY

Kraków, 6 września 2023 r.

Opinia nr ZR 262

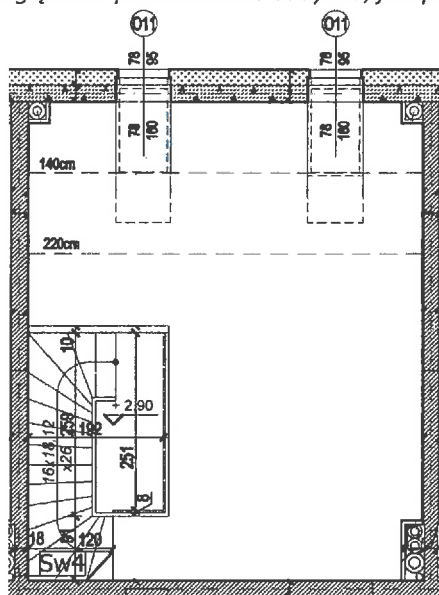
Zespołu Rzecznawców

przy Radzie Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

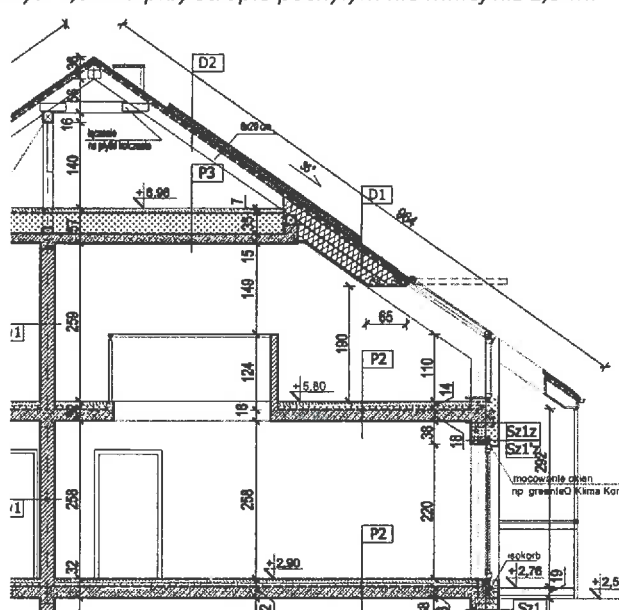
Treść pytania:

Uprzejmie prosimy o wyjaśnienie, jak należy obliczyć powierzchnię okien zgodnie z § 57 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022 poz. 1225), w stosunku do powierzchni podłogi antresoli znajdującej się na poddaszu, dostępnej z pokoju dziennego mieszkania w budynku mieszkalnym wielorodzinnym.

Większa część antresoli posiada sufit poziomy na wysokości 2,59 m od podłogi, sufit pochyły ma w najniższym miejscu 0,7 m. W dokumentacji projektowej przyjęto zgodnie z § 57 ust. 2 oraz § 72 ust. 1 WT, że pomieszczeniem na pobyt ludzi, ze względu na przeznaczenie budynku, jest pomieszczenie o wys. 2,5 m a przy stropie pochyłym nie mniej niż 1,9 m.

Rzut antresoli

Przekrój poprzeczny przez antresolę

Podstawy prawne:

[1] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami [wt] (t.j. Dz.U.2022.1225)

§ 57. 1. Pomieszczenie przeznaczone na pobyt ludzi powinno mieć zapewnione oświetlenie dzienne, dostosowane do jego przeznaczenia, kształtu i wielkości, z uwzględnieniem warunków określonych w § 13 oraz w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi stosunek powierzchni okien, liczonej w świetle ościeżnic, do powierzchni podłogi powinien wynosić co najmniej 1:8, natomiast w innym pomieszczeniu, w którym oświetlenie dzienne jest wymagane ze względów na przeznaczenie – co najmniej 1:12.

§ 72. 1. Wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna odpowiadać wymaganiom określonym w poniższej tabeli, jeżeli przepisy odrębne, w tym dotyczące pomieszczeń pracy i pomieszczeń służby zdrowia, nie określają innych wymagań:

<i>Rodzaj pomieszczenia (sposób użytkowania)</i>	<i>Minimalna wysokość w świetle (m)</i>
1	2
<i>Pokoje w budynkach mieszkalnych oraz sypialnie 1–4-osobowe w budynkach zamieszkania zbiorowego</i>	2,5 *)
<i>Pokoje na poddaszu w budynkach jednorodzinnych i mieszkalnych zagrodowych oraz pomieszczenia w budynkach rekreacji indywidualnej</i>	2,2 *)
<i>Pomieszczenia do pracy**), nauki i innych celów, w których nie występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, przeznaczone na stały lub czasowy pobyt:</i> a) <i>nie więcej niż 4 osób</i> b) <i>więcej niż 4 osób</i>	2,5 3,0
<i>Pomieszczenia jak wyżej, lecz usytuowane na antresoli, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia</i>	2,2
<i>Pomieszczenia do pracy**) i innych celów, w których występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia</i>	3,3
<i>Pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, jak dyżurki, portiernie, kantory, kioski, w tym kioski usytuowane w halach dworcowych, wystawowych, handlowych, sportowych, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia</i>	2,2 *)
<i>Pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi:</i> a) <i>jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia</i> b) <i>jeżeli występują czynniki szkodliwe dla zdrowia</i>	2,2 *) 2,5

*) Przy stropach pochyłych jest to wysokość średnia liczona między największą a najmniejszą wysokością pomieszczenia, lecz nie mniejszą niż 1,9 m. Przestrzeni o wysokości poniżej 1,9 m nie zalicza się do odpowiadającej przeznaczeniu danego pomieszczenia.

**) Wymagania dotyczące minimalnej wysokości pomieszczeń w zakładach pracy określają przepisy o bezpieczeństwie i higienie pracy

Opinia Zespołu Rzeczoznawców przy MPOIA:

Zgodnie z treścią zawartą w § 57 *Rozporządzenia*, pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi powinny mieć zapewnione odpowiednie oświetlenie dzienne. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli – cyt: *W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi stosunek powierzchni okien, liczonej w świetle ościeżnic, do powierzchni podłogi [wynosi] co najmniej 1:8...*

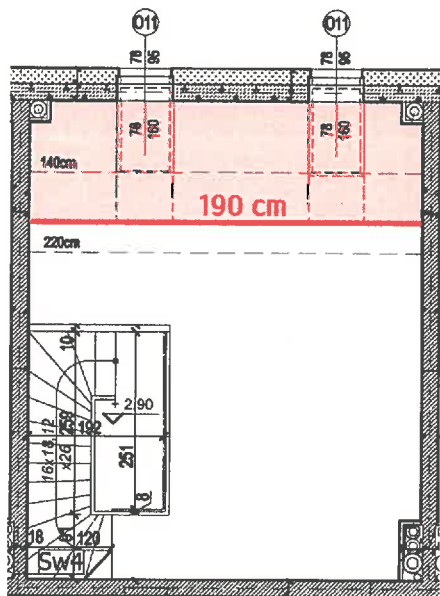
Na uwagę zasługuje zapis, który mówi o tym, że oświetlenie dzienne należy dostosować do – cyt: *przeznaczenia, kształtu i wielkości pomieszczenia*. Z kolei zgodnie z treścią § 72 *Rozporządzenia*, pokoje w budynkach mieszkalnych powinny mieć wysokość wynoszącą min. 2,5 m, przy czym przy stropach pochyłych przestrzeni o wysokości poniżej 1,9 m **nie zalicza się** do odpowiadającej przeznaczeniu danego pomieszczenia.

A zatem, obliczając minimalną powierzchnię okna (lub okien) konieczną do prawidłowego oświetlenia projektowanego pomieszczenia, należy przede wszystkim wyznaczyć tę część powierzchni podłogi badanego pomieszczenia (a co za tym idzie również jego kubatury), w której będą przebywać ludzie. W przypadku pomieszczeń z pochyłymi stropami – np. pokoi na poddaszu, ich wysokość jest zmienna i wynika m.in. z wysokości ścianki kolankowej. W sytuacji, gdy wysokość ścianki kolankowej wynosi np. 1 m, przestrzeni pokoju znajdującej się bezpośrednio przy tej ściance z przyczyn oczywistych nie uznaje się za przestrzeń, w której mogą przebywać ludzie. Zgodnie z § 72 *Rozporządzenia* przestrzeni pomieszczenia, której wysokość jest niższa niż 1,9 m nie zalicza się do odpowiadającej przeznaczeniu danego pomieszczenia, a co za tym idzie nie zalicza się jej również do przestrzeni, w której mogą przebywać ludzie.

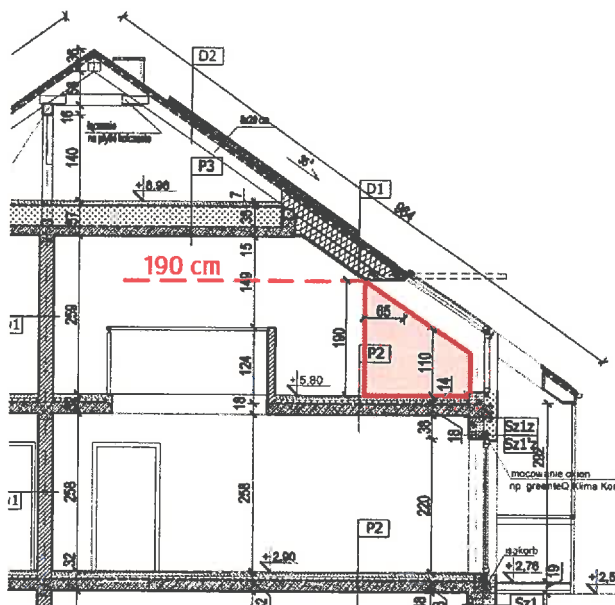
Innym przykładem, obrazującym zasadę właściwego obliczania powierzchni podłogi pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi ze względu na jego oświetlenie, może być duże pomieszczenie biurowe typu *open space*, w którym jedynie część jego przestrzeni przeznaczona jest na pobyt ludzi. Inne części pomieszczenia – niewydzielone stałymi przegrodami a stanowiące integralną przestrzeń z pozostałą jego częścią – mogą być przeznaczone np. na wewnętrzną komunikację, hol lub inną przestrzeń nieprzeznaczoną do pobytu ludzi (stałego lub czasowego).

Zdaniem autora niniejszej opinii, w omawianych powyżej przykładach – zgodnie z zasadą, iż – cyt: *Pomieszczenie przeznaczone na pobyt ludzi powinno mieć zapewnione oświetlenie dzienne, dostosowane do jego przeznaczenia, kształtu i wielkości*, a także biorąc pod uwagę, że zgodnie z § 72 Rozporządzenia przestrzeni o wysokości poniżej 1,9 m **nie zalicza się** do odpowiadającej przeznaczeniu danego pomieszczenia – przy obliczaniu powierzchni okien, należy uwzględnić jedynie tę część powierzchni danego pomieszczenia, której wysokość wynosi powyżej 1,9 m, a ponadto, która zgodnie z projektem, **przeznaczona** jest na pobyt ludzi.

W omawianym przypadku, do obliczenia minimalnej powierzchni okien należy uwzględnić jedynie tę część powierzchni antresoli, której wysokość przekracza 1,9 m. Na poniższych ilustracjach kolorem czerwonym zaznaczono część pomieszczenia o wysokości poniżej 1,9 m, której nie należy uwzględniać przy obliczeniu minimalnej powierzchni okien.

Rzut antresoli z zaznaczoną częścią poniżej 1,9 m

Przekrój poprzeczny przez antresolę z zaznaczoną częścią poniżej 1,9 m

(MK)

Wojciech Dobrzański

arch. **Wojciech Dobrzański**
Koordynator Zespołu Rzeczoznawców
przy Radzie Małopolskiej Okręgowej IARP

arch. **Marek Kaszyński**
Przewodniczący Rady
Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

Niniejszy dokument nie stanowi oficjalnej wykładni przepisów prawa i nie może być stosowany jako podstawa prawna do rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach. Opinie i propozycje zawarte w stanowiskach Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP należy traktować jako materiał pomocniczy